

THE RELIGION OF THE KONDS.

The Kond believes in the existence of one good God and many evil spirits. The name of the good God is Paramushela or Paramushesa or Paramusheasi. Dharmu is another name of God, but this name is spoken with reference to the Sun, and cannot be used by a Christian Kond in his prayer.

Paramushela is the Creator of the whole universe. He loves his creation, but seems to be too weak to extricate his helpless people out of the power of evil spirits. There exist still many prayers directed to God the Creator. The address to God consists in the following words: "O Paramushela, Dada, Dhormu, Kadigei, and Gundukutteni." All these are names of the one great God and some stars to whom and to which Konds supplicate when they are in distress.

BIBLE HISTORY
AND
DR. LUTHER'S SMALLER KATECHISM
IN
KUVI LANGUAGE.

చైబిల్ పుస్తోనికవ మార్తీను
లు ఛేరు శాస్త్రి రాచితి ఈచి
శ్లోక స బోధవ
కువ్వి భహ.

BY
REV. F. V. P. SCHULZE.

Printed by:
GRAVES, COOKSON & CO., SCOTTISH PRESS.

1910.

స్వయి నిబంధన

1.

సృష్టి.

హారబర్హకిహా తొల్లివ భూమి, మొక్కొంగ, జీవెడ్క, జనోవి, వేడను, లేంజు, ముక్కంగ హిల్లెలతు. బహేలందేర హీమచ్చె. పరముశేల రొబసివ మచ్చెసి. ఎవనకి కొస్సహిల్లెవ మొద్దొలి హిల్లెవ.

జగ్గోవి హల్లెవ ఇంబలసి సృష్టించితెసి! మానేయి జగ్గోమితి కేపలాడినెసికి! ఏది అవ. ఏది పరముశేలవల్ల కేపితయి. పరము శేల ఈదాని ఇందిని నజ్జు హిల్లెలనహా కేపితెసి. వచ్చె ఎవని హాడ వ్వు ఆలె.

ఏక్కిడి పరముశేల జగ్గోమితి నిర్ణయించితెసి. ఏది ఎచ్చెల జర్గితెల, ముగె తెలహాహిల్లెవ. ఏడాయు ఎవసి ధో దినోమిత మానేకంగ బత్కాలి అనుకూలోమినింగ హగుతి భూమితి కేపి తెసి.

2.

సృష్టి.

పరముశేల తొల్లినేచు ఉజ్జడి కల్లవెకో ఇంబహి వెస్సలివ ఉజ్జడి కల్లెతె.

రి నేచు పరముశేల హాగు భూలోకోమితి కేపితెసి.

తీని నేచు సముద్రోమితి వైతి భూమితి కేపహా వైతి
భూమిత వాలతి జాడ మాక మొక్కొంగ బహా జర్మికి తైసి.

సారి నేచు వేడ లేంజు హుక్కొంగ కాలోమి నిర్ణయోమి
కోసోమి ఉజ్జడి ఆననకి కేపితయి.

చాస నేచు పరముశేల మీన్కని, పొట్టంగని కేపితెసి.

సో నేచు పరముశేల జీవెడ్కని, తాకిన్ క్షికని కేపిహీ యద
తకి మానేతి సృష్టించితెసి.

పరముశేల తాను కేపితి హార్కుంగని బహా మెస్సిహీ ఏవి
హారెఎ నెహిమన్ను ఇంజిహీ చిన్నికి తైసి.

సాత దినత పరముశేల ఏనల కేపహిల్లసి. కేపితి కమ్మంగ
హల్లెహె రాపిహీ జోమితెసి. మారొజక్కె ఈ దినోమిత కమ్మ
కేపతనహా ఏదాని పరిశుద్ధోమినింగ కేపలి ఒనుపుత ఇట్టకొడ్డినో.
ఏ దినోమిత మారొ దేవులోమిత హజ్జిహీ పరముశేల మమ్మల కేపలి
వాలతి మేళ్లుకోసోమి ఎవనయి జొ హెర్కీయలివతె.

3.

ఆదాము హావ్య.

ఆదాము ఇని తొల్లి మానేతి సో దినత పరముశేల సృష్టించి
తెసి. ఈయరతుల్లె మానేతి కేపితెసి. ఎవని ముంగలి లోంగోంగని
పరముశేల తని ఉకోడి ఉకోరికి, మానే జీవార్తగట్టసి ఆతెసి.

ఆత్మ మంగ మన్నకి, మారో పరముశేల సంగతింగ తెలహకొడ్డినా
 జనెడ్కకి ఆత్మ హిల్లలకి, ఎవస్కుకి ఈతెతయి తెల్లైఎ.

పరముశేల కేవెలింగ పరిశుద్ధగట్టసి, సాహోమిహిల్లల గట్టసి
 ఎచ్చెల్లక్క జీవించినసి. ఆదాము వలెలహీఎ పరిశుద్ధ గట్టసి
 ఎచ్చెల్లక్క జీవించినసి అహోమంజలివల్లె. ఇంజహీ మచ్చెసి.

ఆదాముతకి ఈయ పిల్లలతకి, పరముశేల ఎవనకి హోరెఎ ఇడ్డ
 కల్లికేపిహీ, ఎవని పండ్రవ్లేను రొండల రెజ్జవహో ఏదాని ఈయసి
 కేపితెసి. ఏ ఈయని దోరు హవ్వ. ఆదాము హవ్వనకి హోరెఎ
 జీవునా తెసి.

4.

ఏదేను ఇని తోట.

పరముశేల ఆదాములి హవ్వలి ఏదేను ఇని ఓజతి తోటత
 కాపురోమి ఇట్టితెసి. ఆదాము ఏ జాడకాచిహీ ఏదాని పట్కుంగ
 తించిహీ మచ్చెసి. ఏ జాడత కీడు మేళ్లుంగని వెహెని రొమాను
 మచ్చె. ఏదాని పట్కు తిన్నయి ఇంజహీ, తిచ్చిహా హోరుంజహీ
 పరముశేల వెస్తెసి.

పరముశేల మాముహా హోరెఎ దయగట్టసి. ముంగె కల్లితని
 బహీ ఎవసి హీయతయి. మంగో హోరోమిక, హింబోర్క, ఇల్క,
 తోనెంగని ఇవసిఎ దయ కేపిమంజనెసి. మారో నెహతోహిఆతిహా
 రాహోటి మన్నయి. పరముశేల హెల్లాతి ధ్లాతిహా సాహోమి ఆనె;
 అప్పుడి రాహ, సమాథానోమి హన్నె.

ఆదాము పాపామిత రీనయి.

సైతాను ఇని దోగుగట్టి రొ దుష్టుగట్టి దూత మచ్చె. ఇది ఆదామువ హవ్వవ ఏదేనుత హారెవ రాహటి మన్ని లెహె మెస్సిహీ ఓర్వాలి ఆడఅనహా అహామచ్చె; లక్క ఎవరి పరముశేల హెల్లాతి లోబాడఅనహా మన్ని లెహె, ఇది వైయెత్తోమి కేఱితె. ఇది రాచు వాణి మ్లిహిహీ పరముసెల్ల తినఅనిఇంజహీ హెల్లాహితి. పట్కు తినమింజహి హవ్వతుల్లె వెస్తె. ఏదానకి హవ్వ—మాంబు హాఅనహా మాంజలి ఏవ్రూను పట్కు తినయి ఇంజహీ పరముశేల మాం గె హెల్లా హీయతెసి. అప్పుడి సైతాను :—మీంబు యెంతమాత్రోమి హాఅనహా పరముశేల లెహె ఆనెరింజహీ చక్కరి జోలితె.

హవ్వ ఏపట్కు మెస్సిహీ ఇది హారెవ నెహె ఇంజహీ ఇంజ కొడ్డిహీ బుద్ధిగట్టైతె ఆయ్యలి ఈదాని తింజలి ఆశ ఆతె. అప్పుడి ఈది ఏ పట్కు కొచ్చెక తింజహీ కొచ్చెక ఆదాముతకి హిలై.

ఏదానకి ఆదామువ హవ్వవ పాపుగట్టరహీ తాంబు తప్పు కేఱిలెహె తెలహాకొడ్డితె. ఇవరి అజ్జహీ ఏ బాడతమన్ని రొ కజ్జ వ్రూను మాటులి రుగ్గితె.

ఆదామువ హవ్వవ ఏదేను జాడటి హన్నాని.

మిజోల్కహీ పరముశేల ఏ బాడత వక్కి—ఆదాము

ఇంచీయా మంచి? ఇంచీహీ హాటిలేసి. అప్పుడి ఆదాము వక్రూను
 మాటులి మంచీహీ—ప్రభువూ! మంగె హింబోర్క హిల్లతీ లక్క
 లజ్జ అహీ అజ్జిమన్నోమి. ఏదానకి పరముశేల—నాను నింగె తిన్న అని
 ఇచ్చి పట్క నీను తిచ్చిగాడా! ఏదానకి ఆదాము—నీను నంగె
 హీయతి ఈయ నంగె హీయలె. అప్పుడి పరముశేల హవ్వతుల్లె—
 నీను ఈలెతి కమ్మ ఏనతకి కేపితి? ఏదానకి హవ్వ—రాచు నంగె
 అందకీయలె లక్క ఈ పట్క తిచ్చెవ. అప్పుడి పరముశేల రాచు
 తుల్లె—నీను ఈలె కేపితకి జీవెడ్క బహీతిలోని నీను బాక పాటిహీ
 నీ బండిముహె తాకలివలె, ఇంచీహీ వెస్తెసి.

ఏదాయు పరముశేల ఆదాముతుల్లె—నాను నింగె తిన్న అని
 ఇచ్చి పట్క నీను తిచ్చి లక్క, నీ కోసోమి తొజ్జో బాక మన్నంపె.
 వాహుతుల్లె నీ దినంగబహీ ఏదాని పట్క తింజి. ఇది హాప్ప
 డ్రాంగుంగని నింగె జర్మికిత్తె. నీను నీ మూంబుతి గామవల్ల
 నీ రాంద తింజి.—

ఏదాయు పరముశేల హవ్వతుల్లె—హార కష్టోమితుల్లె పోది
 పోద పాది. నీ డోకరకి నీను లోబాడమన్నము, ఎవసి నిన్న అ
 యేల నెసి. అతిహె రాచుకి నింగెవ, (ఇచ్చిహె నీ జర్మితకివ)
 విరోధోమి జర్మికియి. మాసె జర్మిటి రోజిసి వహివహా నీత్రాయు
 తిప్పినింగ వేచతుహు నెసి.

ఈ హాడలె హె యేసు క్రీస్తు వహివహా సైతాను ఇని రాచు
 అధికారోమితి తిప్పినింగ రెచ్చెసి.

కాయాను, ఆబేలు.

ఆదాముతకి హవ్వనకి రిఅరి ప్రీక జర్న ఆలెరి. ఎవరిదోర్క-కాయాను, ఆబేలు. కాయాను హేరుకమ్మగట్టసి, ఆబేలు గొరింగ కాపు గట్టసి. ఆబేలు నెహసి, కాయాను లగ్గెతసి. రొనేచు కాయాను తని పంట జేంగుంగ, ఆబేలు తని మందటి రొ గొర్ర మీలతి పరముశేల కోసోమి పూజతకి తలైరి. ఆలిహె కాయాను లగ్గెతసి లక్క ఎవని పూజ కూతె; ఆబేలు పూజ పరముశేల ఓపి తెసి. కాయాను ఏదాని మెస్సిహీ హారె ఎ కోపఅహీ తని తెయిని హాయి ఎ పాయిలెసి.

ఏడాయు పరముశేల కాయానుతుల్లె—నీ తెయి ఆబేలు ఇంచియ మన్నెసి ఇంచహీ వెచ్చెసి. ఏదానకి కాయాను—నాతైయి కాపు నానుకీ! అప్పడి పరముశేల—నీ తెయి కస్సహాలి తొళ్ళాటి నానోకత లీహీమన్నె. నీను బాక పాటతి ఆహీ, నీను కమ్మకేపితి జక్కె భూమి నింగె పంట హీయె. నీను భూమిముహె అజ్జి వహా దేకోమి హల్లెహె ఆలగండ ఆహీ రేజి.

8.

జగ్గ బుడ్డోవి.

రొ భాగోమి.

ఆదాము హారె ఎ కొక్కరి పోదంగ జర్నికీహీ నత్తి కుతింగని మెస్సిహీ నోవంద కోడి చొస్సా బర్సంగ నీడివహా హాలెసి.

వదాయు మానేకంగ చెడ్డ లగ్గతరిఅహీ పరముశేల హెల్లాతి వెన్నుఅతెరి. నూవాహు రొడిసి తని కుటుంబోమితుల్లె.మాత్రోమి నెహసి అహమచ్చెసి.

అప్పుడి పరముశేల నోవాహుతుల్లె—ఈ మానేకంగ నా హాడ యెమాత్రోమి వెన్నుడిరి లక్క, ఇవరయి బహేతి మ్రెఖ తోయి. నీను ఆతిహె రో కజ్జ వాడ కేపము. నోవాహు వదాని కేపితిదాయు పరముశేల వాలతి డీవెడ్కని, పొట్టంగని రొ జొత్త లెక్క వాడబిత్రి ఇట్టితెసి. నోవాహు తని దొక్కినితుల్లె తని తీని జాన మ్రొకతుల్లె తని తీనిజాన కుడియస్కుతుల్లె .వాడబిత్రి హజ్జి దాయు పరముశేల దారా తుండితెసి.

అప్పుడి యెహూవా రి కోడి దిన పీయు రీవికెత్తెసి. ఇల్కు హూర్క బహే వయత ముంజహచ్చు. పాపోమిగట్టరి బహే ముంజహాతెరి. వాడబిత్రిమన్ని ఆతజాన మాత్రోమి నీడితెరి.

9.

జగ్గ బుడ్డోవి.

రి భాగోమి.

హార దిన హచ్చిదాయు ఏయు లీకిమన్నటి, వాడ ఆఅరతు ఇని హూరులెక్కొ నిచ్చయాస్తె. అప్పుడి నోవాహు రొ కఆవతి పిస్తెసి. ఏది వెండె వాలతె. వదాయు ఎవసి రో కుగ్గూరితి పిస్తెసి. కుగ్గూరి కుగ్గాలి టాయు హిల్లలకి, వెండె వాలె. రిహె విస్సతంప రో విర్పిల్లొల గూలితుల్లె కచ్చ తత్తె. తీని వేడె పిస్తటి, వెండె వా

అలె, లక్క వయు లీహచ్చు ఇంజిహీ నోవావలు పుంజిహీ పంగత హజ్జిహీ జీవెడ్కు బహీలి పిస్తైసి. ఇవసి బొహెర్కినటి, యె హాలావా నోవావలులి దీవించివహా వెస్తయి వనఅచ్చిహె— నాను ఓడె వయువల్ల భూమిలి క్లుపబ : భూమిమన్ని ఎచ్చెక దిచ కాలోమి దాణికాలోమి, వెన్నిగామకాలోమి లాలమదెన మన్న అనహా పియెఉ.

10.

బాబేలు.

నోవావలుతకి వేము, హాము, యాఫేతు ఇని తీని జాన మ్రూక మచ్చెరి. ఎవరకి హార మ్రూకమాస్కు ఆరికి, కొచ్చెక కాలోమిత భూమి ఓడె వెంచెహీ జనోమితుల్లె నెంజ హచ్చె. అప్పుడి జనోమి హల్లెహె లొ భహతుల్లె జోలిమచ్చె. ఎవరి పర ముశేలయి లక్షిపెట్టఅనహా గర్వోమిగట్టరహీ హాగుతకి వనిల్లెహె లొ మేడ దొస్సలి ఒన్నితెరి.

అలిహె ఈ సంగతి పరముశేలకి ఇట్టోమి హిల్లఅకి, ఎవరి లోని రొబని హాడ రొబసి పున్న అనహా, ఏ మేడ దొఅనహా మన్ని లెహె, ఇవసి ఎవరి భహ తారుమారు కేపితెసి. ఏ టాయు దోరు బాబేలు. బాబేలు ఇచ్చిహె తారుమారు. అప్పుడి మానేకంగ భూమిత రొరొబ్బని గీయ్య తెలహా ఆకి ఇంచితరి ఎంచె చెదిరితెరి.

ఆ బ్రాహ్మము.

జగ్గబుద్ధోవి హార బర్పంగ ఆతిడాయు, మానేకంగ వెండిహీ పరము శేలయి బాసఅహీ, ఎవనకి బదిలితకి బొమ్మకేపిహీ ఎవస్కని ఎవనిలెహె పూజహీత్తెరి. ఈలెకీహీ మానే బహే హేడితకి, పరము శేల ఆబ్రాహ్మము ఇని రొ మానేతి హటివహా ఎవనితులై— ఆబ్రాహ్మమా? నీను నీ ఇల్లుతి నీ తోనెస్కని పిస్సిహీ నానునింగె తోస్తతి దేశోమితకి హల్లము. నాను నిన్నల గడ్డు జనోమితి కేపసు. నీ కూడబర్నివల్ల భూమిముహెమన్ని జనోమి హల్లెతకి దీవనోమి పా'నె ఇంజిహీ వెస్తెసి.

అప్పడి ఆబ్రాహ్మము యెహెలావా హడతకి లోబడిహీ తని దొక్రి సార ఇని దోరుగట్టానితులై ఏదేశోమిటి హెలాచిహీ కానయాను ఇని దేశోమిత చేరితెసి.

లోఘు, సోదోమ.

ఆబ్రాహ్మము తైయి మీవసి ఇని లోఘు ఎవనితులై ఏ పూడని రాజితకి వాలెసి. ఈ రిలరి కొచ్చెక కాలోమి నెహీఅహీ బతితి డాయు ఇవరి గొత్తింగ హస్పిఆతెరి. అప్పడి ఆబ్రాహ్మము లోఘుతులై:—తోనెహెలా! ఏనతకి మా గొత్తింగ హస్పిహీమన్నయి, దేశోమిహల్లెహె మంగెవ, నీ ఇట్టోమి మచ్చిహె, టీని బక్కి హల్లము, నాను కేట్రి బక్కి హయిని ఇంజిహీ వెస్తెసి.

ఏదానకి లోకు యోధాను ఇని కడ్డ వొడ్డుత మన్ని హీచ్చిడి భూమితి ఇట్టకొడ్డితెసి. ఆతిహె ఏ భూమిరమన్ని లోవోమ, గొమొర ఇని గాడంగణమన్ని లోకు హారె దుష్టుగ ట్టరహీ మచ్చెరి.

అప్పడి యెహెరావా ఆబ్రాహాము తుల్లె:-నాను ఏ దుష్టు గాడంగని మ్రెఖతూవాయి ఇంజహీ వెస్పలివి, ఆబ్రాహాము ఏగా డంగకోసోమి బొహూర్కితైసి. ఏదానకి దేవుడు-ఏదానిత దొస్సోబాన నెహరి మచ్చిహె, ఏగాడంగ మ్రెఖబి ఇంజహీ వెస్పైసి. ఆతిహె లోకు రొబసిఏ మాత్రోమి నీతిగట్టసి అహా మచ్చెసి. లోకుతి సోదోమటి వంగత సాగిక్యిరి దేవుడి రి దూతం గని పండితెసి. ఇవరి ఎవనితుల్లె-నీ దేవు కావగొడ్డము, దాయు మహెఅని ఇంజహీవెస్పెరి. ఆతిజక్కె లోకు దొక్కిరి హెట్టి హెట్టిహీ తని దాయు స్థూనాని మర్వినాని వెచ్చటి, వెంచె మెస్సి వహా హారె. ఈది వారు స్థంభోమి ఆరె.

పరముకేల హాగురెక్కొటి హీచ్చు పీయు రివిహీవహా ఈది లోవోమతి ఓడ సారిగొడ్డ గాడంగని స్థువె.

ఆబ్రాహాము, ఈసాకు.

హార దినటి ఆబ్రాహామురటి సారారటి కొక్కరి హీల్లె ఆత్తెరి. ఆబ్రాహామురకి సాసాకోడి బర్సంగ అహామచ్చటి, ఇవనకి రొబ్రూవసి జర్మ అరెసి. ఇవనకి ఈసాకు ఇని దోరు ఇ

పరము శీల ఆబ్రాహాము నమ్మకామి కన్ను గొడ్డ కొరిపి— ఈసాకు నంగ పూజహీము ఇంజహీ హెల్లాహీ తైసి. ఏలెకహీ ఆబ్రాహాము ఈసాకుతి తేనొలహీహీ మొరీయ ఇని హెసారుత హచ్చెసి. ఈసాకు వెస్కు లేకహా హచ్చెసి. ఆబ్రాహాము వెస్కుహల్లాహే నేసివహా ఈసాకుతి ఎవస్కుము హె తొస్తైసి.

ఆబ్రాహాము ఈసాకుతి పాయలి తనికేయు పెర్లి మచ్చటి, యెహెసావాదూత హాగులెక్కొటి ఆబ్రాహాముతి హాటి హీ—నీ ద్రూఎనయి పాయలని ఇంజహీ ఇచ్చెసి. ఇది ఆలనహా ఆబ్రాహాము తనిము హె నమ్మివహా లోబడితకి, దేవుడి ఇవనయి దీవనోమితి హీ తైసి.

ఆబ్రాహాము ఇన్నిఎన్ని మెహెన్నుటి రొ సిప్పుత కొమ్మంగ ఒస్సిలతి రొ మేండతి హేండివహా ఏదాని ఈసాకు ఉప్పుర పూజ హీ తైసి.

నీను పరము శీల హారె బేవుకీ త్తిహె ఎవసి నింగ హెల్లా ఆతని బహా కేవిది.

14.

యాకోబు ఏశావు.

ఈసాకు రెబెక్కతి పెర్లికేవితైసి. ఇవరకీ ఏశావు యాకోబు ఇని రిలతి ద్రీక జర్న ఆలెరి. ఏశావు బేటగట్టెసి, యాకోబు మంద కావుగట్టెసి. ఏశావు కజ్జెసిలహీ రొనేచు వాహాలహీ హాక్కి ఆతకి వాతటి, యాకోబు జారుంగ వజ్జెతైసి. ఆవ్వుడి ఏశావు—నీ

జారుంగ నంగ హీయము, నా కజ్జ పాణతి నింగ హీయము ఇంది హీ వెస్పివహ యాకోబు ఏ జారుంగతి ఎవనకి హిత్తైసి.

ఏదాయు యాకోబు తని తంజి ఇని ఈసాకుతి హార్పిహీ ఏశావుకి బదులిగా తంజివల్ల కజ్జ పాణ దీవనోమితి పాటెసి.

కొచ్చెక కాలోమి ఆతిదాయు ఏశావు యాకోబుతి పాయలి బన్నినటి, తల్లతంజిస్కు యాకోబుతి తని మామ ఆతి లాబాను తాన పండితెరి. యాకోబు జీయుత లఅంగ్వేల హప్పనత వరముశేల దూతంగ రొ దోపలెక్కొ ఎంగిహీ రోకి రేచిహీ మన్నిలేకొ మెస్తైసి. యెహెలూవా ఏ దోపలెక్కొ మంజహా యాకోబుతకి దీవనోమి హిత్తైసి. యాకోబు తపలితటి ఈటాయుతకి పేతెలు ఇచ్చిహె దేవులోమి ఇని దోరు ఇట్టతెసి.

15.

యాకోబు ఏశావు వెండె కలిహామన్నెరి.

యాకోబు తని మేనమామ లాబాను ఇజ్జో దూంగిహీ ఎవని మందతి కాచిహీ, ఎవని మాంగఆతి రేయావ రాహేలుఎ వెండిలి కేపకొడ్డితెసి. యాకోబు దేవుడితి జీవుకితకి, ఎవని యాకోబుతి దీవించితెసి, లక్క యాకోబు హారెఎహెముగట్టసి ఆతెసి. అప్పుడి లాబాను ఏదాని మెస్సిహీ ఓర్వాలి ఆతలతెసి, లక్క యాకోబు బిత్తిదిత్త ఆహీ తని దేళోమితకి హెట్టైసి.

యాకోబు తనిదేళోమిదగ్గరె వాతటి, తని దానఇని ఏశావు సారి వంద మానకంగయేల్లె ఇవనకి ఎదురువారెన్సి.

యాకోబు ఈసంగతి వెంజివహం అజ్ఞతెసి. లలంగవేల యాకోబు రొబసిఎ మన్నటి, రొ మానె వహివహం తని తుల్లె పొమ్మికి ఆతెసి. ఇవసిఎ ప్రభువు యేసుక్రీస్తు. నన్నల పిస్సలివలె ఇంజిహీ ఎవసి వెచ్చటి, యాకోబు వెన్నయి వసలఇచ్చిహె:—నీను నన్నల దీవ నోమి హీయలతిహె నాను నిన్నల పిస్తాబ. ఆప్పుడి దేవుడి ఎవహి ఇత్రాయేలు (ఇచ్చిహె దేవునితుల్లె పొమ్మికి ఆనసి) ఇని పూని దోరు ఇట్టితెసి.

. ఓజెరొనేచు లాయి యాకోబు వశావుతి కలిహితెసి. పరము కేల వశావుతకి దయగట్టి మనస్సు హిత్తకి, రిలరి తోనెస్కులెహె రొబనకి రొబసి లాండిహీ ఏడాయు రొబరొబసి తని టాయుత హచ్చెసి.

16.

యోసేపు హప్పనక.

యాకోబుతకి బారొజాన మ్రీక మచ్చెరి. ఈ మ్రీకణ యోసేపు హారె నెహసి ఆతకి, ఇవని తంజి ఎవనయి బహేతరికిహా హారె జీవుకితైసి. ఏడాయు తంజి యోసేపుతకి ఇచింత్రోమాతి రొ సొక్క కుట్టికిహీ హితైసి; లక్క ఎవనితైయిస్కు ఎవనయి లాగివహా ఎవనిముహె కోప ఆహా మచ్చెరి.

యోసేపు రొనేచు రి హప్పనక హేతెసి; వసలఇచ్చిహె:— తానుఎ తనితైయిస్కుఎ బ్లీకత పేండంగ డొస్సిమన్నిలెహె, తని పేండంగ నిఇన్నిలెహె, ఎవరి పేండంగ తనిస్కునోకిత సాష్టోమి

బడిలిలెహా ఇని హప్పన హేతెసి. వేడ లేంజు ఎగారగొట్ట
 హుక్కంగ తనినోకిత వంకివహా జొహెుర్కితి లెహా ఓడ్రొ
 హప్పన హేతెసి లక్క, ఎవనితైయిస్క ఓడ ఎచ్చెక ఎవని హప్ప
 నకని లత్సకిత్తెరి.

17.

తైయిస్క యోసేపుతి ప్రాచిమన్నెరి.

రోసేచు తైయిస్క హారెఎ హెబ తమ్మి మందంగ మెచ్చి
 మచ్చటి, ఎవరి సుభోమినింగ మన్నెరిఆ, అవెఆ, మెస్స వాము ఇంజి
 హీ యాకోబు యోసేపుతి వెస్స పండితెసి. యోసేపు తని తై
 యిస్క దగ్గిరె వాతటి ఎవరి—ఉవ్వారి హప్పన హేటసి ఓహీ
 మన్నెసి ఇంజిహీ జోల్కిఆతెరి. ఇవరి ఎవనయి అస్సివహా లొగ్గా
 యుత మెత్తతుస్సిహీ ఎవనయి పాయలి ఒన్నితెరి. ఏ సమేబుత
 బేరోమిగట్టరి వాతటి, యూదా ఇనికజ్జ దాద :—మింబు పాయ్ల
 అదు, మారొ ఇవనయి ఎవరకి ప్రాచతూసు ఇంజిహీ ఒన్నిహీవెస్సి
 మచ్చటి, ఎవరి ఈదానకి ఓవివహా కోడె తక్కరకి యోసేపుతి ఏ
 బేరోమిగట్టరకి ప్రాతెరి.

ఏదాయు తైయిస్క యోసేపు సొక్కతి రొ గొర్రెదాలు
 కస్సత రూటివహా తంజతాన తల్పిహీ వాతెరి. అప్పడి యాకోబు
 హారెఎ దుభోమితుల్లె:—ఇంబినైఆ బాడ ఉవెడి నా యోసేపుతి
 తింజతు స్తై ఇంజిహీ నమ్మివహా హారెఎ లిత్తెసి.

యోసేపు కైదిత మన్నెసి.

బగుల్లు దేశోమి ముహెమన్ని ఓదుఆతి ఛారో పటాలో మిముహెతకి మన్ని అధిపతిఆతి పోధీపరు యోసేపుతి కొడ్డితెసి. ఇనని ఇజ్జో యోసేపు హారెఎ నమ్మకోమినింగ కమ్మ కేపితకి, పోధి పరు రాహఆహీ ఎవనయి తని ఇల్లుముహె కజ్జ గొత్తి కేపితెసి. రోనేచు పోధీపరు దొక్కరి యోసేపు ముహె ఉజెఉజెఎ నిందంగ వక్కలి గటివహా పోధీపరు ఎవనయి కైదిత మెత్తెసి.

ఎంబెఎ యోసేపు నెహసిఆహీ నమ్మకోమినింగ మచ్చెసి, లక్క కైదిత జక్కె కైదింగముహె కజ్జసి ఆతెసి. రోనేచు ఎవసి కైదిత తన్నికి మెస్సిమచ్చటి, రిఆరి చొంగంగ లిత్తిరెహె తోంజఆతెరి. ఏనఆతకి లిహీమంజెరి ఇంజిహి యోసేపు వెంజలిఎ ఎవరి:—మాంబు మిడ్డొల హాప్పనక హేటోమి, ఆతిహె వెహె న్నారి ఏనారి హిల్లుఉరి. ఏడాయు యోసేపు ఎవరి హాప్పనక ఆర్థోమి వెస్తిరెహె జరితె. ఏనఆఇచ్చిహె రొబనయి ఉరు రెచ్చెరి, రొబనకి ఓదు తాన నాకరి వెండె హిత్తెరి.

రి బర్సంగ హచ్చిడాయు ఛారో ఇని ఓదుతకి రి హాప్పనక వాతు. ఏనఆఇచ్చిహె:—సాతగొట్ట నెహి అంగఆతి కోడింగ డక్కిత తోంజఆతు, ఏడాయు సాతగొట్ట లక్కెతి దహమన్ని కోడింగ వహివహా ఏ సాతగొట్ట నెహి అంగఆతి కోడింగని గూసతుస్తు. ఓడె రిండి హాప్పన ఏనఆఇచ్చిహె:—సాతగొట్ట నెహి కజ్జ కేంగుంగ తోంజఆతిడాయు, సాతగొట్ట పొల్ల కేంగుంగ వహివహా ఏ సాత గొట్ట నెహి కజ్జ కేంగుంగని గూస్తు. దేశోమి హల్లెహె హాప్పనక

అర్థోమి వెన్నలి ఇంబలరి హిల్లలతకి, యోసేపుతి కైదిటి హాటివహా
 ఎవనకి త్రాయు హిస్వివహా పుని హింబొర్కని హుచ్చిహీవహా
 ఓడు దగ్గరె త తైరి.

యోసేపు ఓడునోకిత నిచ్చినహా వెస్తయి వనలఇచ్చి
 హా :—పరముశేల సాయోమి హిల్లలతిహా, ఇంబలరి ఈ
 అర్థోమి వెన్నలి ఆడుఉరి. ఆతిహా దేవుడు నన్నల వెస్తతకి,
 వెహెఇ. ఈ రి హాప్పనక రొండిఎ అర్థోమి. సాత బర్సంగణ నెహీ
 పంట వానె, ఏడాయు సాత బర్సంగణ కరువు కేపినె. లక్క
 తాంబు ఈ నెహీ బర్సంగణఎ అర్న ఇట్టకొట్టిహీ కరువు కాలోమిత
 ప్రాచలి నీవనిఎ బాగ్రత కేపడు.

ఈ హాడ ఓడు వెంజివహా హారె రాహలహీ ఈతెకేపలి
 యోసేపుతకి దేశోమిముహా అధికారోమి హిత్తెసి. ఏడాయు
 యోసేపు కజ్జకజ్జ కొట్టుంగని దొస్పిహీవహా కూలింగ ఎవస్కణ
 వాకెసి.

19.

యోసేపువ తని తైయిస్కవ.

ఏ కరువు కాలోమిత యోసేపు తైయిస్కజక్కె కూలింగ
 కొడ్డలి ఐగుళ్ళుతకి హచ్చెరి. ఇవరి యోసేపునోకిత వహీవహా
 బొహెర్కీనటి, యోసేపుతకి తాను హేతి హాప్పనక ఒన్నుపుత
 వాతు. తైయిస్క యోసేపుతి పోల్వాలి ఆడలతైరి.

తని తైయిస్క తమి తంజయి తమి ఈచితైయిఆతి
 బెయమీనుయి జీవునోనెస్కీ నొఉస్కీ కన్నుకొడ్డలి యోసేపు

ఇవరయి వగుంగగట్టరింజిహీ కైదిత ఇట్టితెసి. ఎవరి లీహిమ
చ్చటి, యోసేపు ఎవరిలోని రొబనయి జామిని ఇట్టివహా, తత్తిమి
తరయి కూలింగని హీవికిహీవహా, ఓడ వెండె వాతిహె, బెయ
మీనుతి తత్పలి ఇంజిహీ హెల్లాహిహివహా, ఎవరలో ఇంబలరకి
పున్న అనహా, ఎవరి మోనంగణ ఎవరి హెలుమ్ము ఇట్టికిహీవహా, ఎవ
రయి తంజితాన పండితెసి.

కొచ్చెక కాలోమి కూలింగ రాతిడాయు, యాకోబు వెండె
తని ప్రీకతుల్లె :—మీంబు ఓడ బగువుతకి హజ్జీవహా కొచ్చెక
కూలింగ కొడ్డదు ఇంజిహీ వెస్సలిఎ ఎవరి :— బెయమీనుతిజక్కె
తత్తిఎదెహే, కూలింగ హీయ్యబ ఇంజిహీ ఎంబతి అధికారి వెస్స
తెసి, లక్క బెయమీనుతి మాతుల్లె కూడహా వాపసి ఇంజిహీ
ప్రీక వెచ్చటి, తంజి తుడతకి హార దుభోమితుల్లె ఇవనయి ఎవరి
జేదా హజ్జలి హీ తెసి.

ఇవరి యోసేపువగ్గిరె వహీమచ్చటి, ఎవసి ఇవరకి కజ్జ-భోజి
శేవికిహీవహా ఇవరి హారె రాహాలతెరి.

యోసేపు తానుతానుఎ హెలాఫకొడ్డితెసి.

తనిత్రైయిస్కు మోనంగణ కూలింగని నెహెము ఇంజిహీ,
బెయమీను మోనత తని వెండి గిన్నె ఇట్టము ఇంజిహీ
యోసేపు తని కజ గొత్తితుల్లె మేనెవ హెల్లాహి త్తిడాయు తని
త్రైయిస్కుని పండితెసి.

ఇవరి కొచ్చెక హెబ హచ్చిదాయు, యోనేపు కజ్జ గొత్తి
 కేచొ హెట్టహెట్టహీ—నా కజ్జాని వెండి గిన్నెలి మీంబు దొంగ
 అహ బహీ ముజెరి ఇంజహీ కిల్లెడికి తైసి. ఇవసి ఎవరి మోసంగని
 సత్తిహే, బెయమీను మోసత వెండి గిన్నె సాటె. అప్పుడివరి
 బహీ రీహీహీ, యోనేపు కొటతకి వెండె వాతెరి. బెయమీను
 గిన్నె దొంగ ఆతెసింజహీ కైదిత ఇట్టలింజహీ యోనేపు వెస్సలిం
 తైయిస్కు బహీ రీహీహీ; బెయమీనుతి మా తంజిదగ్గరెతకి
 మాంబు తఅతిహే, తంజి దుభోమివల్ల హానెసి, మాంబు ఈతెలి
 కాయలి దుఖ ఆదొఱమి బాబూ! ఇంజహీ తైయిస్కు యోనేపు
 నోత మొర్రో ఇంజహీ కండు వాకెరి.

తనితైయిస్కు తమి తంజితి తమి ఈచి తైయితి జీవునో
 హీమన్నెరింజహీ యోనేపు పుచ్చటి—నాను యోనేపుతెప్ప, నా
 తంజి జీవుతుల్లె బక్కెప్ప మన్నెస్కీ ఇంజహీ తాను జక్కె లిత్తెసి.
 అతిహే ఎవరి ఈ హాడ వెంజివహా హారెప్ప అజ్జెతెరి. అప్పుడి
 యోనేపు ఇవరయి తఫివహా, హార జీవుంగని పాహీకీయ్యలి
 యెసూవా నన్ను అ తొల్లి ఈదేశోమితకి పండితెసింజహీవెస్సలిం,
 ఎవరయి బహేలి పొచ్చివహా లొండివిత్తెసి. ఏడాయు ఎవరి తని
 తంజి జక్కె తనితాన తప్పికిదు ఇంజహీ యోనేపు వెస్సిహీ
 ఎవరయి హారొస ఇనైయోమిక హీహీవహా పండితెసి.

యాకోబు విగుప్తుత మన్నెసి.

యాకోబు తని మ్రొకతులై ఆడిమాంగతులై విగుప్తుతకి వాతటి, యోనేపు ఎవని తానతకి మారమార హెట్టహీ తంజి హెర్కి ముహె రిహిహీ సామ్మివహా హార దిన లి తైసి.

కొచ్చెక బర్సంగాలిదాయు యాకోబు నెహి హిలైఅకి, తని మ్రొక బహేతి తనిదగ్గిరె హాటివహా, వచ్చెజనతి దీవించిహీ బోలు హిహివహా—నాను హాలిదాయు నా అంగ నా తంజి ఆబ్రాహాము ఈసాకు మహావేమండ త్వాట్టాల మునుదుఇంజహీ వెస్సివహా హాలెసి. తంజి వెస్తిరెహె మ్రొక కేపిహీ ఎవని అంగ నెహిహీ ఇట్టివహా కానాను దేళోమితకి దేకహా పూర్వోమితి మహాణిమండత ఇట్టిరెరి.

ఏదాయు ఎవరి వెంజె విగుప్తుతకి వహివహా నెహి యామిం గని ఓదువల్ల అగ్రోమి హాటివహా హారం బర్సంగ ఎంచెవ మచ్చెరి.

యోబు.

ఆరవిదేళోమిత పూర్వోమి నెచు యోబు ఇని రొనెహి కజ్జసి మచ్చెసి. ఇవని హారం ఆస్తిగట్టసి ఏదేళోమిత బహేతరినోకిత వెంగమచ్చసి. ఇవని దేవుడితి ఆఅతిహె ఆస్తితి హారం జీవుకి హిమన్నెస్కి ఆవకి, మిస్సలి దేవుడి నైతానుతకి హెల్లాహి తైసి.

రొనేచు గొరికోది మందంగ హిచ్చువల్ల వెహహచ్చుఇంజహీ,
 దొంగంగ ఆస్తి ఓతెరి ఇంజహీ, ఎవని కొక్కరయి బహేపాయతు
 పైరింజహీ రొబని జేవొ రొబని వహివహా యోబుతుల్లె వెస్తెసి.
 డ్రోబి ఇంజహీ యోబు లీహీహీ తని హింబొర్క గెస్సిహీ
 తొజ్జొ రిహివహా: పరముశేలఎ హియతెసి, పరముశేలఎ ఓతెసి,
 పరముశేల దోరు బొహెర్కీయలిఎ వేంగ వెకోఇంజహీ దేవుడిఎ
 తల్లితెసి.

ఏదాయు నైతాను యోబు అంగత కజ్జకజ్జ కూర్కని
 అవికీహీ మచ్చటి, యోబు ధరంబుత కుగ్గివహా వీన గిచ్చుతుల్లె తని
 కూర్కని పచ్చకొడ్డిమంజవహా, హారెఎ బిత్తిబిత్త ఆహివహా తని
 జర్న నేచుతి లొక ఇట్టివహా పరముశేల ముహొ నమ్మకోమి తప్ప
 హచ్చెసి.

తుదతకి పరముశేల తానుఎ హిచ్చిడి గాలిత యోబుతుల్లె
 జోలిమచ్చటి, ఎవని హారెఎ ఊణఅహీ:—ఆబిలియో! నాను హీజ
 డిగట్టతెఎ, పాపిట్టితెఎ, నింగె నానేనఅ వెండెవెస్తయి, నా పాపా
 మిక గడ్పము ఇంజహీ లిత్తెసి, ఆప్పడి దేవుడు యోబుతకి మన్ని
 నోమెరితి రెజ్జహీ పూర్బోమికిహా అగ్గాడ పోడిపోదతి ఆస్తితి
 హియతెసి.

23.

ఇశ్రాయేలు మానెకంగ వాహు అహిమన్నెరి.

యోనేపు వాహివహా కొచ్చెక బర్సంగతిడాయు, విగుత్తు
 దేళోమి ముహొ ఓడ్రొ ఓడు ఆతటి, ఇవని ఇశ్రాయేలు మానెకం

గము హా హారే లగ్నైతసి అహీనుచ్చైసి. ఇవసి ఎవరివల్ల ఇట్లైం గని వూడికిహీవహా, కట్టోమూతి కమ్మ కేపికిహీవహా, గడ్డు జనోమి ఆఅనహా ఈచిఈచి కొక్కరయి నైలు ఇని కడ్డత మెత్తతు హుము ఇంజిహీ ఓడు అజ్జిహూపెతి హెల్లో ఆతె.

ఏ కాలోమిత రొ కుటుంబోమిత ఓజితసి రొ కొక్కసి జర్న ఆతెసి. ఇవనయి కాచలి తల్లితంజిస్కు తీని లేస్కువత్తైక తమి ఇజ్జో లుక్కివహా ఏడాయు ఊణ దలిత ఇవనయి రోసివహా ఏ కడ్డ త్రిమన్ని జబ్బుత ఇట్టితెరి. మిడొల్కిహీ ఓడు ఇని ఫారొ మాంగ ఏయు మీయ్యలి ఏ కడ్డత వాతటి, ఏ కొక్కనయి కన్ను కొడ్డివహా ఎవనయి పంగత రెజ్జిహీ తని కోటత ఒహీహీ హజ్జివహా ఎవనకి మోషే ఇని దోరు ఇట్టివహా పాహికిత్తై.

మోషే కజ్జసి ఆతిడాయు రొ విగువు రాజితసి రొ ఇత్రా యేలు మానెతి వేచిమన్నె సింజిహీ మెస్సివహా కోపఅహా ఎవనయి పాయితెసి. ఫారో ఏదాని వెంజివహా మోషేతి వేచలి పరితెసి, లక్క ఇవసి ఓడ్రోదేకోమితకి హెట్టివహా ఎంబెవి రి కోడి బర్సంగ పత్తైక కాపురోమి కిత్తైసి.

ఎంబెవి వెల్లికేవకొడ్డిహీ తని మామ మందంగని కాచిమ చ్చటి, రొనేచు జాతతుప్పత హిచ్చు లింజితిలెహాగాని ఏ తుప్ప వెలలెహా మెస్తైసి. మోషే ఇచింత్రోమి బడిహీ ఏనైఆ ఇంజిహీ దగ్గరె వయ్యలిఎ రొ కట్టోమి వెంగతె ఏనలఇచ్చిహా :—నీ చెప్పంగ రెమ్ము, నీను నిచ్చమన్నిటాయు పరిశుభోమహా మన్నె ; నాను నీ తంజి ఆతి ఆబ్రాహాము ఈసాకు యాకోబుంగ దేవుడాలి యెహూ వాతెవి, నీను విగువుతకి వెంజె వహీవహా, నా మానెకంగని హల్బు రింజిహీ ఫారోతుల్లె వెహెము.

బిగువుతమన్ని తెగులుక.

ఛారో హారె గర్బోమిగట్టసి దుష్టుగట్టసి అహామచ్చెసి. ఇశ్రాయేలు జనోమి హబ్బరింజిహి యెహూవా హెల్లాహి తైసిం జహీ మోషేఎ అహరోనుఎ ఛారోతుల్లె చెస్సలిఎ, ఎవసి—ఎ యెహూవా ఇంబఅసిఆ, ఎవని హాడ వనఅతకింజిహీ ఉత్రోమి హి తైసి. ఏడాయు ఛారో ఇశ్రాయేలుంగ ముహె ఓడచెక్క కఠినోమిగట్టసిఅహీ మచ్చెసి, లక్క యెహూవా ఈ దేశోమి ముహె తెగులుకని పండితెసి.

అహరోను తని కేయుతి బడ్డ నైలుకడ్డ ఏయుముహె వేచలిఎ, ఏది కస్సఆతు. కస్సలెహె రొ వారెక ఏ కడ్డ మచ్చె. ఛారో ఏదానకి లత్యవెట్టఅతకి, దేవుడి ఓడ లొచ్చెక తెగులుకని పండితెసి. రీతెగులి పన్నంగ, తీని తెగులి వేన్న, సారి తెగులి విహంగ, పాస తెగులి టాకురాని. ఈలెతి కష్టోమిక వాలిజక్కె, ఛారో మాసె కంగని హజ్జలి హిఅతైసి.

బిగువుతమన్ని తెగులుక.

పరముశేల ఓడ సాగొట్ట తెగులి వండిమచ్చటి, హారజాన మాసెకంగ ఏ జీవెడ్కెఎ కూర్కవల్ల హాలెరి. సార తెగులి ఇచ్చిహె స్టూహుంగ ఆజంగ ఆహీమచ్చు. ఆటతెగులి గోవెరిక. నోతెగులి తీని దిన హారె కాడోకి అందేరి అహ మచ్చె.

అప్పడి యెహూవా మాషేతుల్లె:—ఓచె రొ తెగులి పండయి ఇంజిహీ ఇచ్చెసి ఏనలఇచ్చెహె:—నాను ఈ లాలంగణ బహేఇజ్జో పానవ ప్రీఎనయి పాయలి, నా హాని దూతతి పండితటి, మీంబు టిక్కహీల్లల గొర్రిడాలు తూన్వివహా, ఏదాని కస్స మీ దువ్వేరి బొంతుత వాకివహా హెఒ హజ్జలి సిధమహిమంజు. ఈలా హిఎ హానిదూత హెలాచివహా కస్స వాకిబితి దువ్వేరి బొంతుంగని క్లాచిహీ ఓచెరొ ఇజ్జో హజ్జివహా రొరొ పానవ ప్రీఎనయి పాయిలె. ఆతిహె ఇక్రాయేలుంగ ఏ లాలంగ తొబ్బె హెలాతెరి.

26.

గదిలి సముద్రోమి రి బగ్గిలి ఆతె.

ఇక్రాయేలుంగ హెలాచిమచ్చటి, యెహూవా మద్దెనవెల హాగు స్తంభోమిలెహె, లలంగవేల హిచ్చుస్తంభోమిలెహె ఎవరకి కానయాను దేశోమితకి హజ్జలి జీయ్య తోస్తెసి. జనోమి గదిలి సముద్రోమి:వగ్గిరె హేరలిఎ, తమిడాయు గోడంగ రథొంగ శబ్దోమి వేంగలె. ఎవరి మెస్సి మచ్చటి, ఫారో కజ్జా పటూలోమితుల్లె ఎవ రయి వెంజె ఒయ్యలి వహిమచ్చెసి.

మాషే పరముకేలతి జొహెుర్కిహీమచ్చటి, ఎవసి ఇవని తుల్లె:—నీకేయుతి బద్గ సముద్రోమిముహె వెఎముఇంజిహీ వెస్తెసి. మాషే తని బద్గ మెత్తలిఎ ఏయు లయ్యహజ్జిహీ రి పాడిఆహీ కోడలెహె నిత్తు. అప్పడి ఇక్రాయేలుంగ దూడిత తాకి తిలెహె కొద్ద ఊడఅనహా అరల గట్టుత హచ్చెరి.

ఇవరి స్థాతిదాయు ఘోరోజక్ష్మే తని పటాలోమితుల్లె సము ద్రోమిత రేతెసి. ఇవరి ఏదాని మద్ది మద్ద అహామచ్చటి, ఏయు వెంజె వాతు, లక్క బహే జనోమి ముంజ హాతెరి. ఇశ్రాయేలుంగ అతల గట్టుత నిచ్చివహా రాహఅహీ పరముశేలకోనోమి నెహీ కథ కేరైరి.

27.

ఇశ్రాయేలుంగ బాలి డీబె పంగత మన్నెరి.

ఇశ్రాయేలుంగ గడిలి సముద్రోమితి స్థాతిదాయు, రొ కజ్జ బాలిడీబె పంగత రేతెరి. ఇవరి తంగెమన్ని హోరోమిక తిచ్చిజేచా, పరముశేలముహె నమ్మకోమి ఇట్టఅకి, మోషేతి బాచకితైరి.

ఓద్రోనేచు లయి ఇశ్రాయేలుంగ క్రీయలెహె లక్కితి గుం జతి కుమ్డి ప్లేకతుల్లె భూమి స్తీఖాని మెన్నెరి. అప్పడి మోషె:— మీకోసోమి యెహెహావా పండితి హోరోమి ఈదిఎ ఇంజిహీ వెస్తెసి. ఇశ్రాయేలుంగ ఏదానకి మన్నె ఇని దోరు ఇట్టితెరి.

ఓచె కొచ్చిక కాలోమి హచిదాయు, ఇశ్రాయేలుంగకి ఏయు హిల్లె అనకి, ఎవరి మోషేతుల్లె కోపనింగ బోల్కి ఆయ్యలి దక్కి మాలెరి. అప్పడి దేవుడి మోషేతుల్లె:—హెరుతి వెము ఇంజిహీ వెస్తెసి, మోషే ఏహెరుతి నేచలిఎ, గర్దు ఊట హెరుతె.

ఏదాయు ఇశ్రాయేలుంగ సీనయి ఇని హెరుతుకీ వాతటి, దేవుడి మోషేతి తనిదగ్గిరె ఏ హెరుతులెక్కోలకి ఆర్పివహా

ఎవనికి దొసూ హెల్లాంగని వేకివహా, ఎవస్కని రి వల్కపాటం గనుహె రాచివహా ఇవస్కని మోషేకేయుత హెర్పిలెసి.

28.

యెహెలావా మోషేతుల్లె :—నాకోసామి రొ ఓజితి హిం బొర్కగూడి దొస్పి కేపము ఇంజిహీ వెస్తటి, ఈలెకిహీ మోషే కేషికిహీవహా తని దాదా ఇని అహరోను మూలుగట్టి పూజరకి హిహీ నిస్సెసి.

కానయాను దేళోమి నెహైకీ, ఆపకీ, మెస్సలి, ఇశ్రాయేలుంగ బారొజానతి పండితెరి. ఇవరి హజ్జివహా ఏ రాజ్యోమి నెహికిహీ కిస్సుకొడ్డిహీ లేజుముహె దొస్సావిన ఆతిడాయు ఎవరి రొద్రాక్ష పట్కగెలతి డేకిహీ తత్తెరి. ఏది రిఅరి డేకినెచ్చక బరపు మచ్చె.

ఈ ఏగుంగట్టరి ఇశ్రాయేలుంగతుల్లె :—ఏ రాజ్యోమి క్రీయ పాళ్లు వారు హెల్టిమన్ని దేళోమి అహమన్నె ఇంజిహీ బహేతరి వెస్తెరి. ఆతిహె డాయు ఇవరిలో దొస్సాజాన :—ఎంబతి మానే కుంగ హారెప స్థాయుగట్టరి, హారెప అంగగట్టరి, క్లానింగలెహెతరి ఆహీమన్నెరి, మారొ ఏ దేళోమితి రెజ్జగొడ్డలి ఆడవి ఇంజిహీ ఎవ రయి అజ్జికిత్తెరి. ఈ హాడంగ ఇవరి వెంజవహా దుఖోమహీ వెంజె విగు వులతాన హజ్జలి జోల్కిఆతెరి.

ఆప్పుడి యెహెలావా :—ఎచ్చొర దిన వాహుఅహి మిమ్మ అ కాతలాతయి, మీంబు నన్నఅ నమ్మి మంజుతెరి ; లక్క మీ లోని ఇంబలతెరిజక్కె ఏ నహి క్రీయ పాళ్లు వారు హెల్టిమన్ని

దేళోమిత రేకహల్లనహా, తొల్లిప హాయలివలె కోపటి వెస్తైసి. ఈ రెహీ ఇశ్రాయేలుంగ వ బాలి పంగత రి కోడి బర్సంగ రేజి రేజి రేజిహీ కజ్జారి హల్లెహా హాతెరి. రిఆరి మాత్రోమి డాయు ఎస్కి హిల్లలతకి, దేవుడిముహా నమ్మకోమి ఇట్టితకి, కానయాను దేళోమిత రేతెరి.

పిత్రాడ రాచు.

ఈ రి కోడి బర్సంగ ఇశ్రాయేలుంగ రేజిరేజిమచ్చటి, ఓడ రొ హెలి బిత్తిబిత్త అహిమచ్చెరి. అప్పడి పరముశేల శిక్షకోసామి రాస్కని పండివహా హారజనతి రాస్కవల్ల పాయికిత్తైసి. ఇచ్చెక వాహు ఎవరి ఓర్వలి ఆడలతకి, ఇవరి మోషేద్గ్గిరె హజ్జివహా— మాకోసామి దేవుడితి చొహెుక్కేపము ఇంజిహీ వెంజలిఎ, పరము శేల వ రాచు కాకులి హల్వికీయలి మోషేతి రొ పిత్రాడ రాచు కేపమిచ్చెసి. లక్కమోషే రొ పిత్రాడ రాచు రొ స్తంభోమి లెక్కొ డంజిలోస్సివహా :—మీంబు బహేతరి, రాచు మిమ్మల కచ్చికీయ తిహా, ఈ స్తంభోమిలెక్కొమన్ని రాచు బక్కి మెస్తీహా, హాహి ఆతెరింజిహీ కిల్లడికిహి వెస్తైసి. కచ్చితి మానే హల్లెహా ఈ రే జిహీ కేపివహా నీడితెరి.

మోషే హాకి.

ఇశ్రాయేలుంగ కానయాను దేశోమి హంది దగ్గరె వాతటి, మోషే సోకోడి బర్సంగ గట్టసి అహామచ్చెసి. అప్పుడి ఏటాయుత ఏయు హిలైఅతకి, మానెకంగ వెండె ఇస్కినటి, మోషేజక్కె బిత్తి బిత్త ఆతెసి; లక్క పరముశేల మోషేతుల్లె :—నీను జక్కెనాను మింగ హాడహియతి దేశోమిత రేఅనహా, తొల్లిఎ. హాయ్యలివలె ఇంజిహి వెస్తెసి. ఏజేచా మేషే ఇశ్రాయేలుంగని దీవనోమి హిహి హీ రొ నెహీ కతక్కెన్నెసి. ఏడాయు ఇవసి రొ హెహారు టీపిరి లెక్కొ ఎంగివహా ఏ టీపిరిలెక్కొటి కానయాను దేశోమి పన్నురు హింగలెహెతి టాయుంగని మెస్సిహీ ఎంబెఎ హాతెసి. యెహెహా వా దూత ఎవనకి ముస్సతు స్తకి, ఎవని మహానిమండ ఇంబరకి తోంజ అఆతె.

యొర్దాను గ్గా.

మోషే హాతిడాయు పరముశేల యెహెహాపువతి ఇశ్రాయేలుంగముహె కజ్జపాన ఇట్టితెసి. కానయాను దేశోమిత రేఅనహా తొల్లిఎ యొర్దాను ఇని కడ్డతి గ్గాచలివలె. ఏ కడ్డ హారెఎ ఓసెర మచ్చె. అప్పుడి యెహెహాపువ పరముశేల హెల్లాపాటిహీ తని కేయుతి బడతుల్లె ఏ కడ్డతి వేచలివ, లెక్కొతిపాడియ డకో లెహె నిత్తె, రోకిని పాడియ నముడ్రోమితాన హెల్తె. అప్పుచెవరి

గడిలి సముద్రోమిలెహె ఈ కడ్డజక్కె సాలన ఊదనహా అతల గట్టుతకి హచ్చెరి. ఏడాయు ఏయు తొల్లితిలె హెత్తు.

32.

యెరిఖో గాడ.

కానయాను ఇశ్రాయేలుంగ రేతటి, దక్కితి యెరిఖో ఇని కజ్జో గాడతి మెస్సివహా అజ్జితెరి. ఏదాని కోడంగ కజ్జ హెూరు లెహె మెస్సివహా ఈదాని ఏనికీహీ మారొ గెల్వినై ఇంజిహీ అడ్డ జక్కఅతెరి. అప్పడి యెహెూమవ వెస్తయి ఏనలఇచ్చెహె :— మీంబు బహేతరి రొ రొ నేచు రొ రొ బేడెవ, సా దినంగ కోడ చుట్టు తిర్వదు, సాత దినత పూజరంగ తీత్రంగని ఊవహా బహె జానతరి కిల్లెడికిహివహా సాత బేడె గాడచుట్టు తిర్వారు.

ఇశ్రాయేలుంగ ఏవని హడలెహె కేపితిడాయు సాత దినత కోడంగ బహె రిహాహాచు; లక్క రొరొబసి ఇంచిమన్నసి ఎంచెవిత్రి హెూతివహా విత్రిమన్నరయి సాయతుస్సిహీ ఏ గాడతి హూడతుస్తెరి. ఈలెకీహీ పరముకేల సహాయొమిటి బహె దేశో మితి ఆడివహా తమిలో తాంబు బాటికి తెరి.

33.

గిదోను.

యెహెూమవ హతిడాయు ఇశ్రాయేలుంగ చుట్టుమన్ని దేశోమిక వేంక బొమ్మంగని అప్పడప్పడి బోహెూర్కీయలి దక్కి

మాతెరి. ఈతెరి సమయోమిత పరముశేల ఎవరయి శిక్షకోసోమి తమి పగగట్టరకి హెర్పితెసి, ఎవరి కేయుత ఇవరి రహివహా తమి పాపామికోసోమి దుభోమిఆతటి, దేవుడి ఎవరయి పిప్పికిహివహా ఎవ రయి నెహికిహీ తాకికియ్యలి నెహికిహీ వెహెనరయి పండితెసి.

ఇవరిలోని గీదోను రొబసి. ఇవసి పరముశేల హెల్లాలెహె తీని వంస మానేకంగని కొడ్డివహా ఎవరిలోని రొబరొబనకి రొ కే యుత తీతిరి రొ కేయుత దోకతి హిహివహా ఎక్కరేటుఎ పగగట్టరి ముహె రిహిహీ, దోకంగని లయెవేచిహీ తీతిరితి ఊకిహీ బొదుంగ ఊజ్జెడికిహీ కజ్జ కిల్లెడి కేపిమచ్చటి, ఈ పగగట్టరి హల్లెహె ఇవరయి గడ్డు జాన ఇంబహీ ఒనిపివహా హెల్టతు సైరి. ఏదిఆ అనహా ఏ సమ మోమిత అందేరి అహామన్నె లక్క ఈ పగగట్టరి తమి కొ సైటరయి పగగట్టరిలెహె ఆచిహీ ఎవరిలోని రొబనయి రొబసి పాయితెసి.

34.

సంసోను.

ఓడ రొ కజ్జ ఘ్లేహా సంసోను ఇన్నసి మచ్చెసి. ఇవసి కొక్కరి వేడటి పరముశేలతకి హెర్పితసిఅహి, త్రాయుబానంగఎ హెరాడంగఎ హెన్నె అనహా కాదు ఆతివా ఉన్న అనహా ఎలెతసి అహామచ్చెసి. ఈ సంసోనుతకి హారెఎ స్థాయు మచ్చె.

రొనేచు సంసోను జాడత రేచటి, రొ క్లాఅని ఎవనిముహె రిహిమచ్చటి, ఇవసి ఏదాని అస్సివహా గెస్సతుస్సిహీ మెత్తెతు సైసి. ఓడ రొహేటి విలిక్కియంగ ఎవనిముహె ఇస్టోమితుల్లె వహివహా, ఇవసి హుంబిమన్నటి, ఎవనయి వూణి దోర్కతుల్లె గట్టినింగ దంబ

వొస్తెరి. ఆతిజక్కె సంసోను నింగివహా వెహాహాచి లూలులెహె
తిప్పితప్ప దహతుస్తెసి. ఏడాయు సంసోను కోపఅహీ దగ్గరె రిహ
మన్ని గాడిడె గెతెవె దుమ్ముతి అస్సివహా ఏదానితుల్లె పిలిష్టియుగ
లోని సోయ్య జానతి పాయిలెసి.

35.

సంసోను హాకి.

ఈలెతి కజ్జె స్థాయు సంసోనుకి ఏనిఅహీ వాలెల ఇంజహీ
పిలిష్టియుంగ ఎవని వొక్కరితి హాడహాడతకి వెంజహీ హెమ్ముజక్కె
హీయనామింజహీ పున్నోవికిహీ మంజలివి, ఈది ఎవనయి హారె
హారె దగ్గరీయలివి, తుదతకి ఇవసి:—నాను నా కొక్కరివేదటి
ఎచ్చెల్లక్కె నా త్రాయుబానంగ హీన్నహా హీల్లెబ, అక్క ఈలెతి
స్థాయు వంగె మన్నె ; ఆతిహె నాత్రాయు తాడిహె నా బలోమి
హల్లెహె హన్నె ఇంజహీ వెస్తెసి.

ఏడాయు రొనేచు సంసోను ఇద్దకీనటి, ఇవని వొక్కరి పిలిష్టి
యుంగని ఆర్పివహా ఎవని త్రాయు బానంగ తాటికీహీవహా:—
పిలిష్టియుంగ వాలెరి వాలెరింజహీ కిల్లడికిహీహీ ఎవనయి నిక్కె.

కేహా సంసోను నింగివహా పిలిష్టియుంగని తొల్లిటిలెహె
వేచలి ఒనిపిమచ్చటి, తని స్థాయు హల్లెహె హచ్చె ఇంజహీ
పుంజకొడ్డిలెసి. అప్పడి పిలిష్టియుంగ ఎవనయి అస్సివహా వొక్క
తుల్లె దంజె వొస్సివహా తమి కేళోమితకి ఎవనయి ఓహీ హచ్చివహా,
ఎంబఅ ఎవని రి కన్న రెజ్జెవహా గుండ మాయ్యలి జత్త కమ్మ ఎవనకి
హీతెరి.

రో నేచు పిలిపియుంగ దాగోను ఇని తమి పేనుతకి రో పర్బు కేవీహీ హార జాన కూడితటి, సంసోనుతి జక్క కిజ్జోవికోసోమి తత్తెరి. బహే జాన కూడితి ఇల్లు రో ముండముహో దొస్తై నిచ్చు మచ్చె. అప్పడి సంసోను పరముశెలయి జోహొర్కిహీ ఏ ముండతి గట్టినింగ అస్సివహా ఏ ఇల్లుతి త్రొక్కతుస్తైసి. ఈ సమ యోమిత తొల్లి హతరిహా నీ హతరి గడ్డు జాన మచ్చెరి.

36.

యాధు.

కజ్జ మ్లేహంగ పాటుత రో కిడ్డిత కరువు కేవీతె. అప్పడి శెల్లెహేము ఇని గాడత కాపురోమి మచ్చసి రొబసి నహోమి ఇని తని దొక్కొరుల్లె తని రిలరి మ్రీకతుల్లె మోయాబు దేళోమితకి హజ్జహీ ఎంచెవ రేతెసి. ఏ దేళోమిత ఈ మ్రీక ఓర్బా, యాధు ఇని రిలరి మోయాబు మాస్కని పెల్లికిత్తెరి. ఏడాయు తంబి రిలరి మ్రీక ఏ హతెరి. ఏదానకి నహోమి వేదకర్తకట్టయి అహీ తని తొల్లి మన్ని కొప్పె దేళోమితకి వెంచె హజ్జలి హోతె.

నహోమి ఓర్బా, యాధు ఇని తని క్షయ్యస్కని మెస్సిహీ:— మీంబు మీ తల్లితంబస్క తాన వెండె హజ్జ ఇంబహీ వెస్సలిం, ఓర్బా తని అమ్మతి లొండివివహా హచ్చె, ఆతిహో యాధు తని అమ్మతి పొమ్మివహా, ఈదాని పిహీఅనహా—నీను ఇంచి హజ్జల, నాను దక్కె ఎంచెవ వయి; నీలరిం నాలరి; నీ దేవుడి నా దేవుడి, నీను ఇంచి హతెల, నాను జక్కె హాయి, ఎంచెవ నంగ ముస్సలి బోధ

ఇ/జిహీవెన్తి. ఏదాయు నవ్రామిఎ రూఘువ కలిహిహీ మోచ
 వాచ్చెరి.

రూఘు బెల్లెహీము ఇని నాటా వారిదాయు, ఎంచెవ తని
 డొక్కర గొత్తెవసి ఇని బోయజుతి చెల్లికిత్తె. ఈవరి తంగమ్రా
 ఎసి దావీదు ఇని మహారాజు ఆలెసి.

37.

సముయేలు.

ఏ వేడత ఏలి ఇని బోరుగట్టికజ్జ త్రోంబ రొబసి మచ్చెసి.
 రొనేచు వాన్న ఇని రొ ఈయ గూడిత పహివహా తంగ పోది
 పోద మిల్లెఅతకి, పరముకేసయి రొ కొక్కనికోసోమి లాకివిహీ రీస్తె.
 ఇది రీ స్తిలెహె పరముకేసఅసి కేపితకి, ఇది రాహఅహివహా మ్రా
 నయి కొచ్చెక బర్సంగపల్లెక పాహికిలిదాయు, గూడి త్రోంబపాన
 కోసోమి వార్పితె. లక్క సముయేలు ఇని ఈ ఈచిఈచి మ్రా
 ఎసి కొక్కరివేడటి గూడిత మంజహీ హార నమ్మకోమినింగ ఏలినకి
 నేవ కేపిహీ బహేతరినోకిత దయ పాడసి ఆలెసి.

ఏలి జక్కె నెహసిఎగాని తని రిఅరి మ్రాక తప్పు కేపితి
 జక్కె తాను ఇవరయి ఇక్షకేపలిఆడ అతకి, పరముకేల ఓపఅలెసి.

సముయేలు హాటినయి.

రొ లలంగ సముయేలు హుంజమన్నటి పరముకేల :—
 సముయేలూ ఇంజిహీ హాటితెసి. ఏలి హాటితెసింజిహీ సముయేలిం
 జకొడ్డిహీ, తేచోఎ నింగివహా ఏలితాన హెట్టిహజ్జిహీ :—నన్నల
 ఏనలతకి హాటితి? ఇంజిహీ వెచ్చెసి. ఏదానకి ఏలి—నాను హాట
 హిల్లెటి, వెంచె హుంజము. ఇవసి హుంజలిఎ వెంచె :—సముయేలూ,
 సముయేలూ ఇని హాడ కల్లితె. తేచోఎ ఇవసి నింగివహా వెండె ఏలి
 తాన హెట్టిహెట్టిహజ్జిహీ :—నన్నల ఏనలతకి హాటితి? ఓడ వెంజ
 లిఎ—ఏలి :—నాను నిన్నల హాటహిల్లెటి, వెండె హుంజము. సము
 యేలు ఈ లెకిహీ కేపిహీ తీని బేడె :—సముయేలూ, సముయేలూ!
 ఇని హాడ వెచ్చెసి. ఇవసి తొచ్చె నింగివహా ఏలిదగ్గిరె హచ్చి
 డాయు : నన్నల ఏనలతకి హాటితి? ఇంజిహీ వెంజలిఎ; పరముకేల
 ఇవనయి హాటితెసింజిహీ ఏలి ఇంజకొడ్డిహీ—నీను హజ్జివహా
 హుంజము. ఇంబలసిఆతివ నిన్నల వెండెఎ హాటితిపురె : పరము
 కేలా, నీ సేవ గటతెఎ నాను వెంజమయి ఇంజిహీ వెహెము,
 ఇంజిహీ ఏలి సముయేలు తుల్లె వెస్సెసి.

ఏదాయు పరముకేల వెంచె హాటిమచ్చటి, సముయేలు
 ఈ హాడ వెంజలిఎ—పరముకేల వెస్తయి ఏనలఇచ్చిహె :—ఏలి
 తని మ్రొకని, ఇవరి సాహోమి కేపిటటి, ఇక్షకేవలతకి, ఎవసిఎ
 తని రిలరి మ్రొకఎ రొనేచుఎ హానెరి.

లయి ఏలి సముయేలుతి పరముకేల హెల్లా ఏనల ఇంజ
 హీ వెచ్చటి, ఇవసి ఏదాని తెప్పితెసి. ఏదానకి ఏలి :—పరముకేల

హారెవ నెహసి, ఇవసి తని ఇష్టోమిలెహా కేపవెసి, ఇంజిహీ వెస్తెసి. ఏలెకీహిం జరిగితె.

39.

సాలు.

సముయేలు కజ్జసి ఆతిదాయు ఇత్రాయేలుంగతి నాయోమి తీర్చినసి ఆతెసి. రొనేచు లోకుంగ వహివహా, తక్కిని ఠేశోమిక లెహా మంగెజక్కె రొ ఓడుతి ఇట్టము ఇంజిహీ సముయేలుతి రీస్తెరి. ఇవసి ఈ హాడతి వెంజివహా :—మింగె పరముశేలం ఓడు, ఓచెరొజసి మింగె ఏనఅతకి! ఇంజిహీ కోప ఆతెసి. ఆతిహా పర ముశేల, ఎవరి కోరితిలెహా కేపము ఇంజిహీ హెల్లోహి త్తెసి.

అప్పడి బెయమీను కూలుగట్టసి రొబసి తని గర్దెంగ జాంగితకి, ఎవస్కుని పరలి తని మ్రొవసి ఇని సాలుతి పంజితెసి. సాలు హారెవ ఓజితసి, మా నెకంగకిహా కొచ్చెక పడ్డా ఆతెసి. ఎకసి తని గార్దెంగని వెంజలి సముయేలువ్గిరె వాతెసి. ఏ సమెమిత పరముశేల సముయేలుతుల్లె :—ఈ సాలు నా మానేకంగని వేలి నసి ఆనెసికో ఇంజిహీ వెస్తెసి. లక్క సముయేలు ఈ హెల్లోహి త్తికాడ సాలుకి వెస్సినహా, ఎవని త్రాయుముహె హీంగనీయుతి వాఖవహా ఎవనకి అభిషేకోమి హి త్తెసి. జనోమి ఏ హాడ వెంజి వహా రాహఅహీ కిల్లెడికి త్తెరి.